

Národ a národnost

Morée napsal, že česká národní identita a dokonce ani český národ neexistuje. Je vždycky dobré si poslechnout někoho „zvenčí“, co soudí o „nás“. Ale v tomto případě jsme poněkud na rozpacích, protože není docela zřejmé, jak Peter Morée vidí sám sebe: je „vnější“ pozorovatel – anebo je už „náš“, jeden z „nás“? Chtěl nám Holanďan říci, že na rozdíl od Holanďanů Češi „neexistují“, jsou jenom svým vlastním „výmyslem“? Anebo si myslí, že také Holanďané jsou jen produktem své vlastní fantazie? Existuje přece v každé společnosti něco, co má jakousi svou vlastní setrvačnost a co nějak v sobě uchovává paměť na to, co bylo, co se odehrálo a na co aspoň většina lidí mohla mít možnost nějak reagovat a na co vskutku reagoval (i když tomu nemusela vždy správně porozumět). To platí o každé společnosti, a to i malé (například o obci, o vesnici, o několika blízkých vesnicích, kde se většina lidí spolu zná a kde spolu tito lidé aspoň čas od času komunikují a vědí o sobě. A má-li to ještě další aspekty a je to spojeno s dalším významy, představuje to vskutku jakousi jednotu (i když jen nedokonalou). Proto není tak nesmyslné uvažovat o tzv. národním charakteru, a není nesmyslem uvažovat i o nějaké více či méně se projevující národní identitě. A to tím spíš, když vidíme na každý den, jak jsou lidé nejen schopni, ale vysloveně nakloněni se např. identifikovat se svým klubem (třeba sportovním), ale také se svou profesí, se svým podnikem, kde pracují, učitelé i žáci se svou školou atd. atp. Zdá se někdy, že v některých případech je dokonce záhodno něco takového podporovat a dodávat tomu něčím ideovým větší smysl a víc „šťávy“ a snad – přinejmenším v očích některých účastníků – víc smysluplnosti.

(Písek, 071202-1.)